

นักบัญชีภาษีอากรกับภาษีประเภทต่าง ๆ

จากบทความก่อนหน้านี้ นักบัญชีภาษีอากรเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีภาษีอากร ให้ออกด้านความต่างของบัญชีและภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วยังมีภาษีอื่นที่มีความสำคัญที่นักบัญชีภาษีอากรต้อง เกี่ยวข้องอีก เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร ภาษีระหว่างประเทศ หากขาดความรู้แล้ว อาจสร้างผลกระทบให้มีเบี้ยปรับเงินเพิ่มหรือสร้างภาพพจน์ที่ไม่ดีให้แก่องค์กรที่จะถูกมองว่าไม่ชำระภาษี จะยกตัวอย่าง ความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาดจากการขาดความรู้ในแต่ละภาษี ดังนี้

01 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- + บริษัทประกอบธุรกิจขนส่งในประเทศ ได้ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม จากการก่อสร้างอาคารมาเพื่อใช้ในการกิจการขนส่งซึ่งเป็น สิ่งที่ไม่ถูกต้อง ต้องคืนภาษีพร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่ม กิจการขนส่ง เป็นกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มมาตรา 81(1)(ณ) แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่สามารถขอคืนภาษีซื้อได้
- + บริษัทเรียกเก็บเงินค่าเสียหายตามสัญญาพร้อมกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% และดำเนินการออกใบกำกับภาษี กรณี ค่าเสียหายไม่ถือเป็นการขายสินค้าหรือบริการจึงไม่มีภาระ ภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ต้องออกใบกำกับภาษี หากดำเนินการออก ใบกำกับภาษีถือว่าออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิออกจะมี เบี้ยปรับสองเท่าของเงินภาษีมาตรา 89(6) แห่งประมวล รัษฎากร นอกจากนั้นหากผู้รับใบกำกับภาษีนำไปใช้เป็น ภาษีซื้อ ก็จะไม่สามารถใช้ได้ อาจเกิดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม อีกทางหนึ่งด้วย

02 ภาษีธุรกิจเฉพาะ

การให้บริษัทในเครือกู้ยืมเงินเข้าช่วยเป็นการประกอบ ธุรกิจเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ 3.3% อย่างไรก็ดีตามจะมีข้อยกเว้นให้หากเข้าเกณฑ์ตามคำสั่งกรม สรรพากรที่ ป.26/2534 คือ

“กรณีบริษัทในเครือเดียวกันให้กู้ยืมเงินกันเอง ไม่ว่าจะ นำเงินของตนหรือนำเงินที่กู้ยืมจากบุคคลอื่นมาให้กู้ยืม ในระหว่างกันเอง และไม่อาจจะคิดดอกเบี้ยในอัตราเท่าใดก็ตาม ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินในกรณีเช่นนี้ ไม่ต้องนำมารวม คำนวณเป็นรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

คำว่า “บริษัทในเครือเดียวกัน” หมายความว่า บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตั้งแต่สองนิติบุคคลขึ้นไป ซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนอยู่ในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล อีกแห่งหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิ ออกเสียงในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า หกเดือนก่อนวันที่มีการกู้ยืม”

03

ภาษีสรรพสามิต

จุดความรับผิดชอบในอันที่จะเสียภาษีสรรพสามิต ตามมาตรา 21(1)(ก) เกิดขึ้นในเวลาที่น่าสินค้าออกจาก โรงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นปกติที่ปฏิบัติ แต่มีอีกเหตุการณ์หนึ่ง ที่ระบุในมาตรานี้ซึ่งนักบัญชีภาษีอากร ควรคำนึงไม่ให้เกิดขึ้น ผิดพลาด นั่นคือในกรณีที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เกิดขึ้นไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเกิดขึ้นก่อนนำสินค้าออกจาก โรงอุตสาหกรรมให้ถือว่าความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสีย ภาษีสรรพสามิตเกิดขึ้นพร้อมกับความรับผิดชอบในการเสียภาษี มูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น

04

ภาษีศุลกากร

ในยุคปัจจุบันนี้เกิดข้อถกเถียงระหว่างประเทศ ในด้านสิทธิประโยชน์ของการยกเว้นอากรและลดอัตราอากร ของเขตการค้าเสรี ธุรกิจจำเป็นต้องใช้สิทธิประโยชน์นี้ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและนักบัญชีภาษีอากร ควรได้ศึกษาหาความรู้เงื่อนไขสิทธิประโยชน์และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการที่จะใช้สิทธิประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง มีจุดใด ที่ควรระวังโดยเฉพาะเรื่องของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) เพราะหากผิดพลาดไปนอกจากจะไม่ได้ สิทธิภาษีแล้วยังต้องจ่ายภาษีย้อนหลังพร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

05

ภาษีตาม พระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน

เป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกกฎหมายหนึ่ง ที่มีเงื่อนไขในการได้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น ประเภทรายได้ที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนตามที่ระบุ ในบัตรส่งเสริมต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากในบัตรส่งเสริม การลงทุนระบุให้สิทธิสำหรับกิจการผลิตสินค้า X ต้องเป็นรายได้ จากการผลิตสินค้า X จำหน่ายเท่านั้น กรณีมีการรับจ้าง ผลิตสินค้า X จะมีความเสี่ยงว่ารายได้จากการรับจ้างจะไม่ใช่ รายได้ที่ได้รับสิทธิตามบัตรส่งเสริมการลงทุน ต้องพิจารณาให้ถี่

06

ภาษีที่เกี่ยวข้อง กับธุรกรรม ระหว่างประเทศ

- + บริษัทรับเป็นนายหน้าตัวแทนในการขายสินค้าให้บริษัท ต่างประเทศเพียงเจ้าเดียวอาจถูกถือว่าเป็นตัวแทน ก่อให้เกิดเงินได้ในประเทศไทยต้องยื่นเสียภาษีแทนบริษัท ต่างประเทศตามมาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร แต่อาจไม่เป็นหากเข้าข่ายตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจฉัยภาษีอากรที่ 2/2526
- + บริษัทจ่ายค่าสิทธิให้แก่บริษัทในประเทศกัมพูชาที่มี อนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทยและได้รับการลดอัตรา ภาษีหัก ณ ที่จ่ายเหลือ 10% จากปกติต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย 15% ตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร

ประเด็นดังกล่าวข้างต้นเป็นตัวอย่างเพื่อให้เห็นว่านักบัญชีภาษีอากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ในด้านภาษีประเภทต่าง ๆ ทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับเชี่ยวชาญให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ในอันจะเสียภาษีหรือใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้อย่างถูกต้องครบถ้วนต่อไป

เรียบเรียงโดย..นางชลลดา พุฒิวนศิลป์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านภาษีอากร